

Tisková zpráva ekologického institutu Veronica
z 13/1/2011

Dvě nové publikace o ochraně klimatu a světelném znečištění

U příležitosti Hodiny Země – celosvětové akce upozorňující na problém klimatické změny – vydal Ekologický institut Veronica dvě publikace. Jedna je zaměřena na ochranu klimatu a na praktické řešení snižování emisí CO₂, druhá se zabývá fenoménem světelného znečištění a radami obcím, jak svítit chytře a úsporně.

Klima nejde chránit jen jednu hodinu v roce. Letošní Hodina Země proto měla ústřední motiv „60+, hodinou to jen začíná“. Pro zvýšení povědomí o globálním oteplování v Česku a pro návrhy konkrétních řešení, jak emise skleníkových plynů (CO₂) snižovat, vydává nyní Ekologický institut Veronica dvě publikace.

První publikací věnující se opatřením proti klimatickým změnám z pohledu lokálního je kniha Jana Labohého [Města a ochrana klimatu](#), s podtitulem *Úmluva starostů a primátorů*. Úmluva starostů a primátorů (anglicky Covenant of Mayors) je celoevropská síť měst, které si vytyčily za cíl snížit do roku 2020 emise CO₂ o více než 20 % proti stávajícímu stavu. Jan Labohý, autor publikace, vysvětluje: „Na lokální úrovni lze realizovat spoustu opatření, které emise skleníkových plynů razantně sníží. Zejména se jedná o úspory energie docílené pomocí zateplování domů, používání efektivnějších způsobů vytápění, svícení, preferováním veřejné hromadné dopravy a cyklistiky, stavěním budov v tzv. pasivním standardu, používáním obnovitelných zdrojů energie či správným územním plánováním.“

K 2372 evropským městům se doposud, a to dosti nenápadně, připojilo jediné české město, Jeseník a město Český Brod oficiálně podalo přihlášku, Úmluvu ale prozatím nepodepsalo. Několik dalších měst se k připojení možná chystá, například město Brno se rozhodlo pro přistoupení již v roce 2009, ale doteď se k Úmluvě nepřipojilo. „Zapojením do tohoto společenství si město zvyšuje možnosti čerpání evropských peněz, v rámci sítě měst se dostane k mnoha know how, k osvědčeným postupům ze zahraničí, provoz města se učiněním rozumných opatření zlevní. A hlavně – lidem se v takových městech žije lépe! Doufáme proto, že česká města i díky naší osvětě začnou k Úmluvě přistupovat,“ doufá Jan Labohý z Ekologického institutu Veronica.

Druhou knihou, která je taktéž spojena s Hodinou země, je publikace Jana Hollana [Venkovní osvětlení v obci](#). Jan Hollan, fyzik a astronom, se dlouhodobě věnuje jak problematice globálního oteplování, tak problémům spjatým se špatným svícením – světelným znečištěním.

V knize je srozumitelnou formou přístupnou čtenáři vysvětleno, čemu všemu škodí nevhodné noční svícení. Velmi negativní dopady má nevhodné svícení na noční přírodu, živočichy i rostliny, i na lidské zdraví – svícení pouličními lampami do oken má za následek nekvalitní spánek, stres, ale i nárůst rakoviny či leukemie. „Člověk je, jako každý organismus na zemi, geneticky uzpůsoben rytmu střídání noci – tmy – a dne – světla. Pokud část noci umělým osvětlením odstraníme, tělo nemá čas na regeneraci a nejsou zahájeny důležité hormonální procesy, které nás jinak přirozeně chrání před rakovinou tvorným bujením“, vysvětluje Hollan. „Přitom řešení je jednoduché – používat dobrá světla, která svítí jen tam, kam je potřeba, kdy je potřeba a jak moc je potřeba. V knize podrobně rozebírám, jaké typy lamp a jaké druhy svítidel jsou vhodná na jaké užití, že má všechno veřejné osvětlení svítit dolů na zem, ne lidem a pánubohu do oken. Možnosti sehnat na trhu správné osvětlení jsou, není proto důvod svítit špatně.“

Používání dobrého osvětlení má pro obec tři výhody: lidé mohou v noci spát, město osvětlené decentně je útulnější a město rozumným přístupem k osvětlování ušetří značné částky za

elektrinu. Tím přispěje i ke snížení emisí skleníkových plynů,“ shrnuje Jan Hollan důvody, proč si knihu mají samosprávy přečíst a postupovat dle jejího návodu.

Vydáním knihy Jana Labohého o Úmluvě starostů a primátorů a Jana Hollana o světelném znečištění uzavírá Ekologický institut Veronica řadu čtyř publikací, které se věnovaly radám obcím, jak ze sebe vytvořit lepší místo pro život. Na podzim minulého roku vyšly knihy Miroslava Šuty a Miroslava Patrika o problematice dopravy ve městech a obcích, [Účinky výfukových plynů z automobilů na lidské zdraví](#) a [Aby se ve městě dalo dýchat, příklady efektivních opatření ke zlepšení kvality ovzduší](#). Yvonna Gaillyová, ředitelka Ekologického institutu, dodává: „Věříme, že naše publikace budou nápomocny při zlepšování životních podmínek ve městech a obcích. Kdo z nás by nechtěl žít ve městě bez smogu, ve městě, které zbytečně nevyhazuje peníze za úniky energie, ve městě, kde jsou vidět hvězdy a lidé mohou v noci spát. Tato tematická řada čtyř publikací ukazuje, že to lze a není to ani nijak zvlášť složité. Stačí jen chtít.“

Knihy v tištěné podobě budou přednostně distribuovány českým městům a obcím, v omezeném množství jsou k mání v Ekologické poradně Veronica, v Brně na Panské, ale zejména jsou všechny volně k přečtení a šíření na webových stránkách Veronicy, www.veronica.cz/dokumenty.

Odkazy:

Kodaňská diagnóza, 2009: Zpráva světa o nových poznatcích klimatologie. I. Allison, N. Bindoff, R. Bindshadler, P. Cox, N. de Noblet-Ducoudré, M. England, J. Francis, N. Gruber, A. Haywood, D. Karoly, G. Kaser, C. Le Luéré, T. Lenton, M. Mann, B. McNeil, A. Pitman, S. Rahmstorf, E. Rignot, H. J. Schellnhuber, S. Schneider, S. Sherwood, R. Sommerville, K. Steffen, E. Steig, M. Visbeck, and A. Weaver. (*The Copenhagen Diagnosis. Updating the World on the Latest Climate Science*. Climate Research Centre, University of New South Wales: Sydney, 2009.) ZO ČSOP Veronica, Brno, 2010, 56 s. ISBN 978-80-87308-08-0, <http://www.veronica.cz/?id=128&i=90>

Města a ochrana klimatu (Úmluva starostů a primátorů). J. Labohý, ZO ČSOP Veronica, Brno, 2011, 52 s. ISBN 978-80-87308-03-5, <http://www.veronica.cz/?id=128&i=91>

Venkovní osvětlení v obci. J. Hollan, ZO ČSOP Veronica, Brno, 2011, 64 s. ISBN 978-80-87308-04-2, <http://www.veronica.cz/?id=128&i=92>

Kontakty:

Yvonna Gaillyová, yvonna.gailly@veronica.cz, 777233633

Jan Labohý, jan.labohy@veronica.cz, 777 323 762

Jan Hollan, jhollan@amper.ped.muni.cz, 606 073 562

Aktivita je součástí projektu „Dva v jednom aneb Ochrana klimatu a ovzduší v obcích“, který byl finančně podpořen Státním fondem životního prostředí a Ministerstvem životního prostředí.

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí